

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Харківської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №76
Харківської міської ради
Харківської області

Дацко С.П.

«24» травня 2019 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
3-4-х класів
Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №76
Харківської міської ради Харківської області
на 2019/2020 навчальний рік

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Харківської загальноосвітньої
школи I-III ступенів № 76
Харківської міської ради
Харківської області
протокол від 24.05.2019 №8
Голова педагогічної ради,
директор
С.П. Дацко

Загальні положення освітньої програми I ступеня

Освітня програма 3-4-х класів (початкова освіта) Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №76 Харківської міської ради Харківської області (далі – ХЗОШ №76) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №407.

Освітня програма 3-4-х класів (початкова освіта) (далі – Освітня програма) окреслює підходи до планування й організації ХЗОШ №76 єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями 3-4-х класів обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти (далі — Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчального плану (таблиця 1);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 2; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів ХЗОШ №76 складає , для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ХЗОШ №76 I ступеня для учнів 3-4-х класів (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план ХЗОШ №76 передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Мова освітнього процесу – українська. Відповідно до мови навчання обраний варіант навчального плану початкової школи з українською мовою

навчання з вивченням мови корінного народу, національної меншини (Таблиця 2 Типових планів).

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

Варіативна складова враховує особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Російська мова (мова і читання)», «Іноземна мова (англійська)».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, – «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за №229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4-х класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчального плану використовується на реалізацію освітньої галузі «Мистецтво» окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво», викладання яких проводиться по 1 годині на тиждень: 0,5 години з інваріантної та 0,5 години з варіативної складової навчального плану з кожного предмету відповідно до навчальних програм.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальній програмі резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» складається з варіативних модулів. Через варіативні модулі можуть реалізовуватися не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до

навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання

(компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Перелік навчальних програм
для учнів I ступеня
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3-4 класи
12.	Російська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 1-4 класи
13.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл